

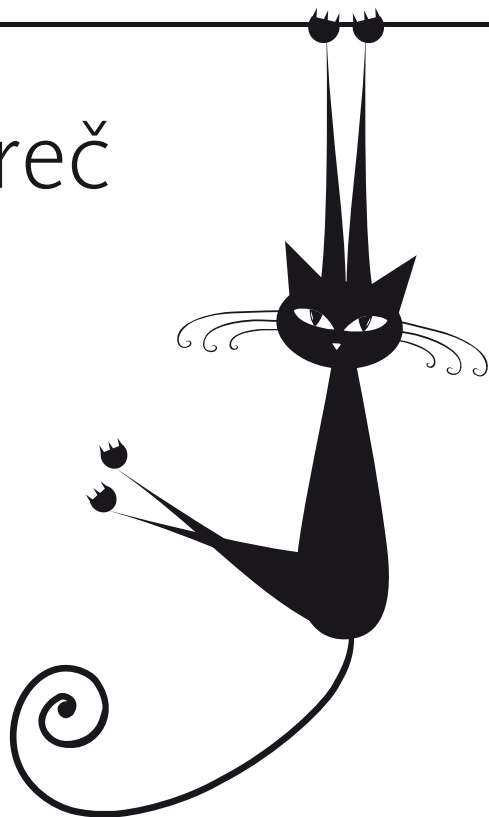
Mačacia reč

*Keď sa hrám so svojou mačkou,
občas mám pocit, že ona sa hrá
so mnou.*

MICHEL DE MONTAIGNE

*Vyhýbaj sa ľuďom, ktorí nemajú
radi mačky.*

ÍRSKE PRÍSLOVIE

Viete, čo vám chcú mačičky povedať? Poznáte základnú symboliku ich reči aj napriek tomu, že ďalšie špeciálne dorozumievacie znaky si mačka a jej ľudský priateľ vybudujú za roky svojho spolužitia a väčšinou im rozumejú už len oni dvaja? Výskumy ukazujú, že prevažná väčšina majiteľov sa so svojou mačkou rozpráva a zvieru reaguje na určité vety, výšku ich hlasu alebo zvolený spôsob vyjadrovania a náladu.

Na tomto mieste musím pripojiť vtipnú historku zo svojho života. Moja mačička Mao, o ktorej som sa zmienila už na začiatku, sa naučila dokonale napodobňovať

volanie mojej dcéry. Pochopila, že slovíčko „Mami!“ je čarovné, lebo naň okamžite reagujem. Začala ho používať ráno, keď som behala po byte a chystala deti do školy. Mačička chcela dosiahnuť to, aby som ju rýchle nakrmila, vymenila jej vodu v miske a ideálne ju ešte aj pohladkala. Úplne dokonale napodobnila nielen slovo, ale aj citové zafarbenie hlasu mojej dcéry. Robila to len ráno, v tom najväčšom zmätku. Inokedy som jej zvolanie „Mami!“ nepočula.

Mačka má vo svojom repertoári až asi sto rôznych hlasových prejavov, zatiaľ čo pes iba desať. Dospelé mačky však mňaukajú väčšinou len preto, aby sa dorozumeli s človekom. Ich hlasový prejav dokáže byť neveriteľne manipulatívny. Ak niečo mačky chcú, mňaukajú tak naliehavo a vytrvalo, že sa to jednoducho nedá vydržať. Dokážu dokonale napodobniť plačúce dieťa, lebo vedia, že tento zvuk na človeka účinkuje. Pri výchove týchto zvierat nezabúdajte, že mačky nerozumejú trestu ako psy. K požadovanému správaniu ich musíte doviest' odmenami, pochvalami, láskaním a hladkaním. Ak zavediete telesné tresty, nedopadne to dobre. Mačky sú aristokratky. Takú potupu vám nikdy neodpustia.

ZÁKLADNÉ DOROZUMIEVANIE

Otieraním o vás mačka dáva najavo, že vás prijala do svojho života. Ak vám vyskočí do lona a začne vás prešlapovaním

labkami masírovať, môžete si gratulovať, lebo vám práve prejavuje nesmiernu priazeň. Napriek tomu, že vaša mačka rozumie len niekoľkým slovám, je veľmi vnímavá k reči vášho tela. O mačacej nálade vypovedá držanie jej tela, poloha uší, fúzikov, výraz očí, ale aj postavenie a pohyby chvostíka alebo labiek. Rozumie vašim pocitom (trápeniu, radosti), dokonca vie predvídať vaše reakcie. Mačka s vami komunikuje nepretržite prostredníctvom veľmi rozvinutej reči tela. Lepšie reaguje na ženy ako na mužov.

V tejto súvislosti sa musím zmieniť o hathajoge, ktorú som doma istý čas poctivo každý deň praktizovala. Mačička si na ňu zvykla a moje cvičenie vzala ako hru. Bola totiž presvedčená, že jednotlivé pozície vytváram iba pre ňu. Len čo som zaujala ásanu, Mao vyskočila na tú časť môjho tela, ktorá sa jej zdala najzaujímavejšia, a hrdo sa tam postavila. Vydržala tam nehybne stáť, kým som sa nepohla. Potom rýchle zoskočila a čakala, kým zaujmem inú pozíciu. Len pri stoji na hlave zostala na zemi, ľahla si oproti mojim očiam a uprene sa mi do nich pozerala, akoby so mnou držala rovnováhu.

DOROZUMIEVANIE HLAVOU

Tvar očí a pozícia uší sú dokonalé indikátory toho, čo chce mačka vyjadriť. Vzpriamené uši a doširoka otvorené oči znamenajú neutralitu. Zašpicatené uši otočené do strán a privreté oči signalizujú zlosť. Uši pritlačené

k hlave a široké okrúhle zreničky značia agresiu. Uši vzpriamené, otočené dopredu, oči mierne privreté a zúžené zrenice znamenajú blaženosť. Rozčúlená mačka má uši sklopené dozadu, hmatové fúziky napriamené dopredu, zúžené zreničky a pokrčený ňufák. Mačka, ktorá sa bojí, má rozšírené zrenice a snaží sa opticky zmenšiť tým, že pokrčí nohy a sklopí uši k hlave. Ak chce zastrašiť inú mačku, zdvihne zadnú časť tela, vzpriami chvost a pohybuje jeho špičkou zo strany na stranu. Vrcholne rozčúlená mačka pripravujúca sa na útok má natiahnuté všetky končatiny, naježenú srst', vztýčený chvost a je celá nahrbená. Opticky sa tak snaží zväčšiť, aby lepšie obstála v úlohe agresora.

DOROZUMIEVANIE TELOM

Trenie chvostom alebo hlavou o vaše nohy je indikátor blaženosti. Mačka sa vo vašej prítomnosti cíti dobre a chce s vami prežívať svoju náladu. Dlhé masírovanie vašich kolien labkami znamená vzrušenie. Ak hladkáte mačku a ona začne kývať chvostom z boka na bok, prestaňte, lebo sa jej to nepáči a naznačuje, aby ste prestali. Na rozdiel od psa mačka vrtením chvosta neprejavuje radosť.

Chvost pomáha udržiavať rovnováhu a je aj akýmsi barometrom mačacej nálady. Zatiaľ čo vztýčená poloha znamená pohodu, trhavé pohyby sú predzvestou konfliktu. Netrzeplivosť a zlosť prejavuje mačka šviháním chvostom

sem a tam. Pocity strachu, prípadne signál „vzdávam sa“, zase vyjadruje zvesený chvost stiahnutý medzi zadné labky. Ak mačka švihá chvostom a navyše vztýči uši, môže sa ľahko stať, že vás poškriabe. Dobre naladená mačka má vztýčenú hlavu aj chvost. Chrbát býva vyklenutý a mačka sa otiera o svojho ľudského priateľa. Hravú náladu prezradí chvost v tvare otáznika, mačka zároveň číha, poskakuje a „loví“ predmety na dohľad pánovi. Radosť, dôveru, priateľstvo a náklonnosť prejavujú mačky človeku tým, že spia čo najbližšie k nemu, vyhľadávajú jeho prítomnosť, olizujú sa a pradú.

DOROZUMIEVANIE ZVUKMI

Mačiatka začínajú priasť pri prijímaní potravy, čím vyjadrujú jednak pocit uspokojenia, na druhej strane úplnú závislosť od matky. Ak mačka pradie, keď je s vami, vyjadruje tak svoju spokojnosť. Zvukové vlny vyvolané pradením mačiek údajne spúšťajú hojivé mechanizmy. Preto mačka pradie aj pri bolesti, keď rodí mačiatka a v hodine svojej smrti. Vrchanie a syčanie sú hrozba. Mačky tieto zvuky používajú vo chvíľach agresie. Sú signálom hnevu a obranneho správania. Druhov mňaukania, ako sme sa už zmienili, existuje množstvo a každý má svoj význam. Mačky mňaukajú, keď chcú vyjadriť nejakú potrebu, sťažujú sa, sú zmätené, chcú niečo odmietnuť atď. Podľa správania mačky sa veľmi skoro naučíte spoznať správny význam.

Strnulý pohľad sa chápe ako vyhrážanie. Preto sa tak na mačku nepozerajte. Keď ju sledujete, je vhodné pri tom žmurkať. To mačky považujú za úsmev. Mám to vyskúšať. Len čo začnem na mačku žmurkať, má tendenciu po nejakom čase odpovedať významným žmurknutím aspoň jedným okom.